

Razne stvari.

»Galileo Galilei« (str. 433). Dne 8. januarja leta 1642. je umrl »oče sedanje fizike«, Galileo Galilei. Ker se njegovo ime pogostokrat imenuje, in ker so njegove zasluge za fiziko in astronomijo res velike, hoteli smo se ga spomniti, predno poteče letošnje leto. A človek komaj vé, katera je njegova prava slika. Naša ni posebno lepa, to je res, a natančno je narisana po nekem znanstvenem delu. »Illustrierte Zeitung« je tudi objavila sliko, lepšo od naše, a v tem podobno, da kaže moža nekam ostrega, hudega. In tak je bil v istini Galilei-jev značaj. Njegova ostrost in trdost je bila kriva, da je imel nekoliko nasprotnikov; nakopal si je celó obsodbo sv. oficija. Kako se je godilo vse to, razložili bi radi čitateljem, čim najprej bode dopuščal prostor. — »Jurija Šubic-a« portret (str. 436). Tako se je narisal naš Jurij sam, ker naša slika je posneta natančno po njegovi. — Naslednja slika na str. 437. nam kaže »Jurija na mrtvaškem odru«. Tudi ta slika ni posebno lepa. A naj pomislijo čitatelji, da lepota in natančnost se ne dasta vselej združiti. Upam pa, da je oboje spojeno v sliki na str. 439., ki kaže »Jurija pri bosenski vojni pošti.« Jurij je na desni strani ogledovalčevi. Zamišljeno sedi na nekem jerbasu in piše ali riše. Ta slika bode ohranila spomin Jurijevega trpljenja v Bosni še poznim rodovom. — »Deklice z Madagaskarja« (str. 457). Take so v nekem ženskem zavodu, kjer jih je naslikal (po svoje) fotograf. — »Pogled na Budišin od zahoda« (str. 465). Kje je Budišin? Malokdo vé to. A če povemo, da je Budišin isto, kar

»Bautzen«, takoj se zjasni onemu, ki čita in se uči le nemški. Budišin je glavno mesto gorenjih Lužic, kjer bivajo slovanski Lužičani, ki so sedaj od leta 1815. pod prusko vlado. Mesto je jako lepo in ima sedaj kakih 15.000 prebivalcev; na gradu, ki se vidi na levi strani slike, bivali so nekdanj večkrat češki kralji. O priliki, če bode več prostora, kaj več o Lužicah in Lužičanih. — »Ladije v aleksandrijski luki« (str. 474). Slika pojasnjuje nekoliko, kar smo pisali na str. 36. tega letnika. Jednako smo omenili »Mehemet-Alije v trg« (slika na str. 475.) na strani 229. Izvirnika za sliki na str. 436. in 437. nam je posodil gospod ravnatelj Ivan Šubic, za na str. 439. pokojnikov brat Valentin; angelja pa, ki se hoče danes prikupiti čitateljem s slikami, narisal je vrli naš sotrudnik gospod Henrik Dejak. Hvala!

Popravek in dostavek.

Na strani 433. omenjeni Globočnik ni »dr.«; mesto tega čitaj: »Ant.« Izostala je izmed Jurijevih navedenih slik »Žal. Mati božja«, ki je sedaj v župni cerkvi na Poljanah. O njej povemo več posebej.

Znameniti grobovi. Mat. Majar Ziljski.

Dokler ne objavimo obširnejšega spisa o tem znamenitem in nenavadnem možu, zadostuj naš »Počivaj v miru!« ki ga kličemo vrlemu Slovanu in častitemu rojaku v zlato Prago, kjer počivajo njegove kosti od začetka avgusta. Umrl je pri bratih Čehih dne 31. julija. Pozna ga vsak zaveden Slovenec.

Janko Kamenar. Hrvatje so izgubili vrlo moč v pesništvu in znanstvu. Dne 11. septembra je umrl J. Kamenar, profesor gimnazije v Gospiću. Svoje pesmi je priobčeval v »Viencu« od l. 1877.; peval je lirčne pesmi v nekako tužnem duhu.

Narodno blago.

Nekoliko belokranjskih vraž in praznih ver.

II.¹⁾

Duhoven, ki mašuje na sv. večer o polnoči, ne smé potegniti, ko bere evangeli, mašne knjige k sebi zato, da potem toča ne pobije po fari.

Na Štefanje poberó z mize vse mrvine (drobtine) in jih shranijo. Ako krava ne more teliti, dadó ji za orehovo lupino teh mrvín. Za tem teleti.

Na sv. Pavla izpreobrnjenje ne vozijo, da blago ne oboli.

O svečnici pade prva iskra v zemljo.

Na Valentinovo je prvi spomladni dan.

Ako se na pustni torek hiša večkrat pomete, bode debelejša repa. Smeti pa vrzi na razpotja, potem ne bo bolh v hiši. Ta dan ne daj kokošim nič jesti, da ne bodo potem čez leto požrešne. Turšico, katero si ostavljal za seme, robkaj (ruči) ta dan, potem ti bo dobro rodila.

Iv. Š.

¹⁾ Gl. »Dom in Svet« 1889., str. 50.